

СТАНОВИЩЕ

на проф. Михайл Живков Георгиев, доктор – член на научно жури
за качествата на дисертационния труд на
Иван Венциславов Иванов
за присъждане на образователната и научна степен *Доктор*
на тема: „Когнитивни стилове и игрова ефективност във футбола“

Треньори и футболисти най-често търсят причините за неуспеха във външни фактори. И ако се обърнат към себе си то анализират фактори са от сферата на физическата и техническата подготовка, от неподходяща тактическа схема. И никой не се замисля, че причините са в когнитивната сфера, в липсата на творчество, на оригиналност, на спортен интелект.

Във футбола игровите ситуации са неповторими, динамични и изискват своевременно, бързо и най-добро решение – най-добрия избор от възможните варианти.

Венчко това е свързано с особеностите на мисленето, с нетрадиционните решения, с творчеството.

Дисертацията на Иван Иванов е насочена към разкриване на ролята и значението на когнитивните стилове и стиловете на внимание във футбола.

Като обем и структура дисертационният труд отговаря на необходимите изисквания.

В теоретичната част, която е с обем 80 страници, много пространно и задълбочено се представят, съпоставят и анализират многобройни схващания за когнитивните стилове и стиловете на внимание. В исторически план се разкрива динамиката на учението за когнитивните стилове. Схващанията са противоречиви, едностранни и вместо да се догълват и натрупват към по-завършена концепция, която да ги обединява и извежда на по-високо научно ниво, те остават като разпокъсана мозайка. Но в процеса на анализ авторът намира обединяващите тенденции и моделите, които интегрират схващанията за когнитивните стилове и стиловете на внимание.

От анализа на основните схващания за същността на когнитивните стилове и стиловете на внимание, авторът се насочва към техните прояви и особености в спорта и по-конкретно във футбола.

Хипотезата, целта и задачите на емпиричното изследване са конкретизирани, ясно и точно формулирани. Използваните методики за изследване са съответни на изследваните психически явления.

Анализът на резултатите е последователен, подчинен на задачите на изследването. Значимо място заема сравнителният анализ - по факторите пол, спортен стаж, възраст, ниво на квалификация. При някои от тях се установяват статистически значими разлики, по други не. Но в много отношения сравнителният анализ поставя въпроси. Доколко е обосновано да се сравняват извадки с твърде различен обем. Например:

- мъже – 122 - жени 22;

- професионалисти – 113 - аматьори 29.

Тези различия поставят много проблеми при интерпретацията на резултатите от изследването.

Последната част от анализа на експерименталните данни е насочена към разкриване влиянието на изследваните променливи върху игровата ефективност. Основното изискване при регресионния анализ е независимите променливи да корелират със зависимата, но да не корелират помежду си. Само три от променливите корелират с игровата ефективност – оригиналност, тесен ефективен и индивидуална отговорност. Но в регресионните модели се включват и други независими променливи, при което се наблюдават противоречия. Като цяло, резултатите от корелационния и регресионния анализ са трудно обясними.

Представянето на резултатите от изследването завършва с таблица. За по-добър финал може да се направи обобщен анализ на резултатите от изследването.

Дисертационният труд има значима научна и практическа стойност – именно в това са неговите положителни качества. Много добрият теоретичен анализ е основа за по-екстензивни изследвания на когнитивните стилове и стиловете на внимание в различните видове спорт. Резултатите от емпиричното изследване, за тяхната взаимовръзка и влияние върху игровата ефективност във футбола, са основа за разработването на специфични методи за психологическа

подготовка, насочена към подобряване на когнитивните стилове и стиловите на внимание, а оттам и повишаване на игровата ефективност на футболистите.

Считам, че дисертационният труд отговаря на необходимите критерии за присъждане на научната степен „доктор“ на Иван Венциславов Иванов.

31.05.2017 г.

Рецензент:

(проф. М. Георгиев)

